

Maandagmiddag 18 september, 16.35 uur

‘**M**üssen sie noch mehr wissen?’ klinkt de stem van oom Harold wat korzelig. De Duitse politieman schudt zijn hoofd.

Jerome voelt iets van zich afglijden. Gelukkig, eindelijk weg hier. Weg van dat kale politiebureau met die agenten die maar doorzeuren. Hoe heeft het ongeluk kunnen gebeuren? Hadden jullie ruzie in de auto? Had je vader gedronken? Nee, vader dronk bijna nooit, en zeker niet 's morgens vroeg. Waarom was je moeder er niet bij? Mijn moeder heeft vaak hoofdpijn, *Kopfschmerzen*, ze is een weekend in een kliniek. Hij heeft nu zo langzamerhand het verhaal al wel tien keer verteld. Zo voelt het tenminste. En al die tijd in het Duits. Vaak moest hij naar de juiste woorden zoeken, wat het gesprek er ook niet gemakkelijker op maakte.

‘Kom Jerome, we gaan’, zegt oom Harold zacht terwijl hij zijn hand op Jeromes schouder legt. Jerome wil niets liever.

Als in een droom komt hij omhoog uit de bureaustoel. De agent geeft hem nog een hand. Hij voelt oom Harold's hand onder zijn elleboog. Samen lopen ze de gang van het bureau door. Een hardstenen vloer, betegelde wanden met hier en daar posters. Jeromes maag trekt zich ineens hevig samen.

‘Ik moet overgeven’, zegt hij.

Oom Harold kijkt om zich heen. Links is een toilet. Snel opent hij de deur. Jerome wankelt naar binnen. Hij knielt neer bij de toiletpot. Zijn maag krimpt pijnlijk bij elkaar. Een warme golf komt omhoog. Het ontbijt dat hij vanmorgen samen met vader gegeten heeft. Nu een onherkenbare massa. Weer trekt zijn maag bij elkaar. Koud zweet op zijn voorhoofd. Hij legt een hand op zijn knie, de ander op zijn maag. Hij knijpt zijn

ogen dicht. Dit is allemaal niet waar. Dit gebeurt niet echt. Hij droomt, straks wordt hij wakker. Dan is het alleen nog maar een nachtmerrie. Van een auto die in het koude water van de Moezel stortte, van een jongen die zijn vader eruit probeerde te halen. Van politie en ambulancepersoneel dat te hulp schoot. Een boze droom.

Onder zijn hand voelt hij de stof van de flodderige broek die niet zijn broek is. Een broek die de agenten ergens in het ziekenhuis opgesnord hebben. Zijn kleren zitten in de plastic tas die oom Harold op de gang in de hand houdt. De kleren die hij aan had toen het gebeurde.

Weer voelt hij een golf van misselijkheid door zich heen slaan. Het is wel waar! Het is echt gebeurd! Anders zou hij hier niet in het toilet van een Duits politiebureau zitten.

Langzaam buigt hij het hoofd. Een zweetdruppel valt op de rand van het toilet. Hij moet hier weg. Met moeite krabbelt hij in de nauwe ruimte overeind. Bij het fonteintje spoelt hij zijn mond en werpt wat water in zijn gezicht. Het voelt even weldadig aan. Even maar. Met papieren handdoekjes uit de auto-maat veegt hij zijn gezicht en handen droog. In de spiegel ziet hij zichzelf. Een jongen met een krijtwit gezicht en rode gezwollen ogen. Hij voelt tranen opkomen. Het is geen droom. Hij heeft echt geen vader meer. Met het papieren doekje dat hij in de hand houdt, dekt hij zijn ogen. Weer protesteert zijn maag, maar hij kan het wegslikken. Nog eens wrijft hij over zijn ogen, zucht diep en werpt het verfrommelde handdoekje in de mand.

Een rilling trekt over zijn rug. Dat heeft hij altijd als er iets ergs aan de hand is. Angst voor de nieuwe klas, angst voor de tandarts, angst voor nieuwe situaties. En nu? Angst voor de toekomst? Hij kan onmogelijk de consequenties overzien, maar er komt nog heel veel narigheid. Angst, voor een leven zonder vader.

In de gang staat oom Harold bezorgd naar hem te kijken.
'Gaat het wat?' Jerome knikt.

‘Moet ik wat voor je halen? Water? Koffie?’

‘Ik wil eigenlijk wel graag naar huis.’

‘De auto staat hier voor de deur. Kom maar.’

Samen verlaten ze het politiebureau van Cochem. In de verte torent de prachtige burcht hoog boven het pittoreske stadje aan de oude rivier. Jerome ziet alleen de kale hardstenen trappen en de grauwe betonklinkertjes van het parkeerterrein. Tussen de politiewagens staat oom Harold's luxe BMW 730. Hij drukt op de afstandsbediening. De portieren klikken open. Oom Harold houdt de deur open. Jerome stapt in. Hij voelt zich wegzakken in het comfortabele leer. Oom Harold loopt om de wagen heen en neemt plaats achter het stuur. Zwijgend start hij de wagen en rijdt weg.

12 Nu ze het naargeestige bureau verlaten hebben, voelt Jerome dat hij zich wat kan ontspannen. Harold voegt zich in het drukke verkeer. De boulevard glijdt aan hen voorbij. Jerome kijkt door de voorruit. Op de Moezel vaart een rondvaartboot. Een dikke zanger en een vrouw met een synthesizer vermaken het publiek op het bovendek. Toeristen kuieren over de boulevard.

Alsof er niets gebeurd is.

Oom Harold rijdt in de richting van Koblenz. Een tijdlang volgen ze zwijgend de oever van de Moezel. Daar is de afslag naar Burg Eltz. Eergisteren was hij hier nog met vader. Hij ziet de plek waar ze de auto neergezet hadden omdat ze de lange tocht naar de burcht door het bos wilden maken. Een tocht van meer dan een uur, over een schitterend bospad. In de burcht hadden ze wat gegeten en genoten van het uitzicht. Tranen wellen zomaar op in zijn ogen. Ze waren heel close geweest, pa en hij. Dat had hij de laatste tijd wel vaker. Soms kon hij vader niet uitstaan en hadden ze knallende ruzie, waarbij vooral van zijn kant veel geschreeuwd werd, maar steeds vaker was het of ze vrienden waren. Geen vader en zoon, maar gewoon vrienden met wat leeftijdsverschil. Ze hadden het over zijn toekomstige rol in het bedrijf gehad. Hij

kijkt opzij naar oom Harold; eigenlijk geen echte oom, maar een vriend van vader, waarmee hij samen het bedrijf opgebouwd heeft. Samen met nog een derde vriend, Cornelis Hamersma. Vader sprak eigenlijk nooit zo veel over de zaak, maar gisteren wel. Pa was opmerkelijk open geweest. Over zichzelf, over zijn jeugd.

'Hoe zijn jullie vroeger eigenlijk met de zaak begonnen?'

'Da's een gek verhaal,' begint pa met een lachje om de lippen, 'eigenlijk weinig verheven. Maar ach, we waren jong.' Jerome kijkt opzij.

'In de beginjaren zeventig wilde ik lang haar hebben. Dat hadden de Beatles en de Rolling Stones ook. Opa en oma in alle staten. Maar wij vonden het prachtig. Cornelis ging het verst. Trok zich niks van zijn ouders aan. Kocht alle platen van de Stones. Wij studeerden medicijnen. Wat de Stones voor de muziekwereld zouden worden, dat zouden wij voor de medische wereld worden. Daar op dat zolderkamertje hebben we elkaar beloofd onze krachten te bundelen. En dat is gelukt. Niemand van ons is begonnen. We hebben het vanaf het begin samen gedaan. Samen hebben we ons eerste medicijn ontwikkeld. Een middel tegen kanker. Tegenwoordig zou je het een paardenmiddel noemen. Maar toen was het een doorbraak. Voor het eerst werd de ziekte een halt toe geroepen.'

13

Even moeten ze het gesprek onderbreken. Een smal bruggetje brengt hen naar de andere kant van de beek.

'Zo verdienden we ons beginkapitaal', hervat pa het gesprek. 'We hadden nu het geld om ons eigen laboratorium in te richten. Kort daarna konden we de eerste onderzoekers in dienst nemen. Nou, vanaf toen ging het als een raket omhoog. The sky was the limit. En dat is zo gebleven. In het verleden behaalde resultaten bieden wel degelijk garanties voor de toekomst. Voor jouw toekomst, Jerome. De zaak staat als een huis. In de komende jaren leer ik je alles wat je weten moet. Maak jij eerst het vwo af. Daarna ga je medicijnen studeren, net als ik gedaan heb. Ik merk aan mijn partners dat ze er aan denken langzamerhand af te bouwen. Geen wonder. Cornelis heeft nergens meer aardigheid aan sinds hij in een rolstoel terechtgekomen is. Eigenlijk speelt hij al geen rol van betekenis meer. En Harold, hij doet

nu nog veel in het bedrijf, maar hij heeft ook wel door dat zijn kinderen het niet van hem zullen overnemen. Hij en oom Cornelis zien de zaak nog als een constante bron van inkomen, maar niet meer als een uitdaging.

Zou oom Harold echt uit de zaak willen stappen? Daar heeft Jerome nog weinig van gemerkt. Oom Harold woont met zijn vrouw op een klein kasteeltje in Lage Vuursche. Zijn oudste zoon werkt voor een zendingsorganisatie in Kenia. Gebruikt de medicijnen die de fabriek van zijn vader hem levert om daar levens te redden. Een idealist die voorlopig niet naar Nederland terugkomt. Oom Harold's dochter is met een makeelaar getrouwd.

14 Vanuit zijn ooghoeken kijkt hij naar zijn oom. Net als vader opgeklommen uit de achterbuurten van Groningen. Vader heeft zich ontwikkeld tot een echte heer. Oom Harold eigenlijk niet, die heeft altijd iets lomps gehouden. Iemand die de kasteelheer uithangt, maar het niet echt is. Hij schudt zijn hoofd. Het is niet eerlijk zo te denken. Harold en zijn vrouw Thea zijn onmiddellijk gekomen toen ze van het ongeluk hoorden. Zo zijn ze dan ook wel weer.

'Gaat het een beetje?' klinkt onverwacht de stem van oom Harold.

Jerome schrikt op.

'Jawel', zegt hij zacht. Hij ziet dat ze inmiddels de snelweg bereikt hebben. Oom Harold rijdt niet hard. Jerome weet dat deze wagen makkelijk harder dan tweehonderd kilometer per uur kan rijden. Hij weet ook dat oom Harold graag hard rijdt. In Nederland lapt hij de snelheidsregels vaak aan zijn laars en in Duitsland rijden is een feest voor hem, maar nu houdt hij zich in. Voor hem natuurlijk.

'Wat is er eigenlijk precies gebeurd?' probeert oom Harold voorzichtig. 'Als je erover praten wilt tenminste.'

Jerome knikt.

'Pa en ik waren een weekendje naar ons vakantiehuis gegaan', begint hij. 'Ma was immers in de hoofdpijnkliniek. Pa wilde

eerst nog niet gaan. Hij vond het raar om er even tussenuit te gaan terwijl ma in zo'n kliniek was. Maar ma wilde het zelf. Geen bezoek, gaan jullie alsjeblieft een weekendje weg.'

Oom Harold knikt.

'Je moeder was niet in staat om je op te halen. Daarom ben ik gekomen.'

'U zei net op het bureau dat het redelijk met haar ging.'

'Naar omstandigheden', zegt oom Harold. 'Het is goed dat je mij eerst gebeld hebt vanuit Duitsland. Ik ben meteen met tante Thea naar de kliniek gereden. Je moeder had nog steeds last van hoofdpijn. Het leek me beter haar maar niet mee hierheen te nemen. Ik heb Thea bij haar achtergelaten en ben meteen gekomen om jou op te halen. Ik regel de rest ook wel. Hoe zijn jullie in vredesnaam in de Moezel terechtgekomen?'

'Dat weet ik ook niet', zegt Jerome. 'Het leek wel of de remmen het niet meer deden. We schoten van de weg, dwars door een wijngaard van de helling af. De klap op het water was afschuwelijk. We zakten weg in het water. Ik kon pa niet loskrijgen.'

Zijn hoofd zakt in zijn handen.

'Ik kreeg hem niet los. Ik heb het geprobeerd! Echt, maar het lukte gewoon niet.'

'Pa, we moeten er uit.' Vader knikt vaag. *Een slappe hand komt omhoog uit het water.*

'Ik trek u d'r wel uit. Wacht maar.' Met moeite tilt hij zijn vaders bovenlichaam een klein stukje op. Dit lukt hem nooit. Wacht. De gordel. Hij voelt in het water. Waar is die ellendige sluiting? Wild tast hij rond. Nergens te vinden. Dat ellendige ding zit niet op de plek waar hij hoort. Rustig, geen paniek. Hij glijdt met zijn vingers over de middenconsole. Hier hoort het ding te zitten, maar hij zit er niet. Het water! Wat stijgt dat water snel! Als hij naar buiten kijkt, ziet hij dat de loodzware wagen wegzakt. Het water kruipt over de motorkap naar boven. Maar dan zal vader straks onder water verdwijnen. Hij moet die ellendige sluiting vinden! Hij volgt de riem naar beneden,

daar verdwijnt hij in de stoel. In de stoel? Hoe kan de riem in de stoel verdwijnen. Waar zit de sluiting? Dat ding kan toch niet verdwenen zijn? Hij probeert zijn hand verder te wringen maar het lukt hem niet. Het zaakje moet daar verbogen zijn. Wat moet hij nou doen? Hij heeft geen zakmes, niets waarmee hij die ellendige riem verwijderen kan. Woedend rukt hij aan de riem. Probeert hem omhoog te trekken over vaders hoofd, maar dat lukt ook al niet. Veel te kort. Het rotding zit geblokkeerd. Door het gesjor lijkt vader zijn tegenwoordigheid van geest wat te hervinden. Hij knippert een paar maal met de ogen. Dan kijkt hij naar de ravage om hem heen. Hij ziet het water dat hem tot de borst staat en langzaam omhoog kruipt. Hij tast met zijn handen naar de sluiting van de gordel.

'We moeten eruit', kreunt hij hijgend.

16 'Ik kan de gordel niet loskrijgen.' Hij hoort hoe jankerig zijn eigen stem klinkt. Wanhopig rukt hij aan het zwarte lint. Geen beweging in te krijgen. Vader tast nog steeds met zijn ene hand in het water. Met zijn ander hand grijpt hij het handvat boven de deur beet. Met moeite probeert hij zich overeind te trekken, maar de gordel houdt hem stevig op zijn plaats.

'Ik kom niet los! Jerome, maak die gordel los!'

Vader haalt paniekerig adem door zijn neus. Hij pakt vaders hoofd en probeert het uit het water te trekken, maar vader spant zichzelf al tot het uiterste in.

'Zat zijn gordel vast?' hoort hij oom Harolds stem. Jerome schrikt op.

'Ik kon de sluiting niet vinden. Ineens begon de wagen te glijden. Het water bruiste naar binnen. Het spoelde over mijn hoofd. Ik moest eruit! Ik kon niet goed overeind komen. Ik heb als een gek tegen de autodeur geduwd. Die kwam gelukkig in beweging! Hoe ik er precies uit gekomen ben, weet ik niet meer. De auto hing half in het water. Hij is waarschijnlijk op een kei op de bodem blijven steken. Het water stond tot halverwege het dak. De kofferbak stak nog boven water uit. Ik heb geprobeerd iets te vinden waar ik pa mee los kon krijgen, maar er was niks.'

Hij laat zijn hoofd opnieuw in zijn handen zakken. Niemand kon helpen.

Hij moet hulp halen. Aan de andere kant van het water is een weg. Een paar auto's zijn al gestopt. Er zijn mensen uitgestapt. Jerome zwaait met zijn handen.

'Hilfe!' roept hij. Hij ziet dat de mensen op de oever elkaar aankijken en iets tegen elkaar zeggen.

'Rufen Sie die Polizei an!' schreeuwt hij naar de overkant.

Een paar mensen steken al hun duim op, en roepen iets terug dat hij niet goed kan verstaan. Eentje houdt er een mobieltje boven zijn hoofd. Blijkbaar heeft er al iemand gebeld. Verder staan de mensen maar wat te kijken. De rivier is hier breed. Ze kunnen niet bij hem komen.

'Beeilen Sie sich. Mein Vater is noch im Wagen!' roept hij naar de overkant.

Maar hij heeft niet het idee dat zijn woorden iets uitwerken.

17

Hij rukt zijn eigen mobieltje uit de zak en klapt het open. Hij drukt op de knoppen, maar er verschijnt niets op het schermje. Beschadigd door het water. Nu maar hopen dat de mensen op de kant echt gebeld hebben.

Nog eens glijdt zijn blik over de omgeving. Dan ziet hij een eind boven zijn hoofd een man staan op een vooruitstekende rotspunt. Hij heeft een kijker voor zijn ogen en lijkt van een afstand naar hem te kijken. Jerome zwaait met zijn armen en wenkt de onbekende naar beneden te komen. Maar de man blijft onbeweeglijk staan. Bijna uitdagend staat hij in een lichte spreidstand te kijken naar het drama dat zich diep onder hem afspeelt.

'Kom hier, man!' schreeuwt hij met overslaande stem. Hij bonkt met zijn vuisten op het dak van de auto.

Achter zijn rug klinkt het geluid van een naderende politiewagen. De sirene weergalmt tegen de wanden van het Moezeldal. Met hoge snelheid komt de groenwitte auto aanrijden. De banden piepen als de wagen hevig remmend langs de kant van de weg stopt. De rijder springt er meteen uit en kijkt naar het tafereel aan de overkant van het water. Jerome zwaait heftig en wijst naar het wrak van de Audi.

De agent maakt een gebaar om hem te laten weten dat hij het begrepen heeft. Met zijn arm maakt hij een brede zwaai om hem te laten weten dat ze een eind om moeten rijden. Hij maakt nog even een geruststellend gebaar en duikt dan de wagen weer in.

‘Iemand had de politie gebeld’, zegt Jerome. ‘Er stonden allemaal mensen aan de overkant te kijken. Ze konden niks doen. De politiewagen kwam eerst ook aan de andere kant van het water. Ze moesten een heel eind omrijden. Ik had eerst nog wel wat hoop. Je kunt toch een poos onder water blijven?’ Dan schudt hij zijn hoofd. Niet dus. De agenten kwamen te laat.

‘Mein Vater ist noch im Wagen,’ roept hij.

18 De agent heeft geen verdere aansporing nodig. Hij waadt meteen door het koude water naar de jongen bij de auto. Jerome maakt een gebaar over zijn borst en legt de agent uit dat hij de gordel niet heeft kunnen loskrijgen. De politieman haalt een mes van zijn riem en duikt de auto in. Jerome blijft rillend in het koude water achter. Een eeuw later duikt de agent weer op.

‘Ich habe den Gurtel durchgeschnitten.’

Jerome knikt alleen maar.

‘Lebt er noch?’

De agent geeft geen antwoord.

‘Er muss zuerst aus dem Wagen. Holl mein Kollege, bitte.’

Jerome knikt om de agent te laten weten dat hij het begrepen heeft.

Trillend van de spanning waadt hij naar de kant. Van de helling komt de andere agent al naar beneden. Achter hem twee ambulancemannen die een brancard meezeulen. Ze laten het ding op de oever staan en waden met z'n drieën het water in. Vader wordt door de vier mannen uit de auto gehaald. Jerome blijft op de oever staan. Hij heeft zijn handen voor de mond geslagen. Hij voelt dat hij rilt van spanning. Leeft hij nog? Leeft hij nog? Vader hangt slap in de armen van de mannen als ze hem door het kapotgeslagen voorraam naar buiten halen. Jerome voelt de neiging om te schreeuwen. Te schreeuwen naar die mensen aan de overkant die maar wat staan te koekeloeren. Ga

toch weg! Dit is vernederend voor vader! Wees toch voorzichtig, wil hij tegen de mannen roepen die vader uit de wagen sjoeren. Maar hij houdt zijn mond. Er komt geen geluid. Vader wordt op de motorkap gelegd. De vier mannen pakken vader voorzichtig op en dragen hem naar de kant. Het voelt allemaal niet goed. Eerst had hij het gevoel dat het wel goed zou komen, maar die hoop vervliegt steeds meer. De hulpverleners, de starende mensenmassa op de oever. Dit is serieus. De mannen leggen vader op de brancard. Riemen worden vastgegespt. Hij helpt mee als de brancard de helling op gedragen wordt. Hij kijkt naar pa's witte gezicht.

Pa, doe je ogen open! Doe je ogen open! Beweeg!

Maar vader heeft nog steeds niet bewogen als hij in de ambulance geschoven wordt. Het laatste dat hij ziet, is dat de ziekenbroeder vaders borst ontbloot. Dan sluiten de deuren zich.

Op zijn schouder voelt hij de hand van een van de agenten. Langzaam nemen ze hem mee naar de politiewagen. Nog een keer kijkt hij naar beneden. Half in het water hangt het wrak van de Audi.

'Wie kann mann mit so einem Wagen bloß von dem Weg geraten?' hoort hij een van de agenten zeggen.

'Het is inderdaad vreemd dat je vader van de weg geraakt is', peinst oom Harold. 'De auto van je vader was van dezelfde kwaliteit als deze. Daar kun je haast geen ongelukken mee krijgen.'

'Maar 't is wel gebeurd', zegt Jerome iets feller dan hij van plan was.

'Hoe ging het verder?' gooit oom Harold het over een andere boeg.

Jerome heeft niet veel zin meer om nog verder te vertellen. Hij ziet telkens weer hoe vader op de brancard gelegd werd.

'Ik werd door de agenten meegenomen naar het ziekenhuis in Cochem. Daar hebben we zitten wachten in de gang. Toen de arts eraan kwam, zag ik wel aan zijn gezicht dat hij geen goed nieuws had.'

Hij had het gevoel gehad dat zijn wereld instortte. Dat de hele wereld instortte. Hoe moet het verder? Met hem, met ma, met